

Základní škola Strakonice, Dukelská 166, příspěvková organizace			
Školní vzdělávací program školní družiny			
Č.j.	Spisový / skartační znak	ZSDU-ST 922/2026	A.1. A10
Vypracoval:	Bc. Pavel Hejtmánek, vedoucí vychovatel ŠD		
Schválil:	Mgr. Rudolf Prušák, ředitel školy		
Pedagogická rada projednala dne:	28. 8. 2026		
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	28. 8. 2026		
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2026		
Směrnice zrušuje řád:	Č.j.: ZSDU-ST818/2023		

Vzdělávací program školní družiny

Základní údaje

Školní družina při Základní škole Strakonice, Dukelská 166

Dukelská 166, Strakonice II, ☎ 383 313 230

posta@dukelska.strakonice.cz www.dukelska.strakonice.cz

ředitel školy - Mgr. Rudolf Prušák ☎ 383 313 231 školní

družina - ☎ 383 313 241

vedoucí vychovatel – Bc. Pavel Hejtmánek ☎ 702018883, 604332593

Charakteristika školní družiny

Cílem naší školní družiny je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě, dále jen účastník, pomocí přirozené výchovy. Chceme rozvíjet osobnost účastníka s upřednostněním jeho zájmů a zálib. Umožňujeme účastníkům získávat vlastní zkušenosti z přímých zážitků z činností, které částečně vycházejí z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat.

Školní družina se nachází v části staré budovy školy nad školní jídelnou. Do družiny se vchází zvláštním vchodem ze Školní ulice. Jsou zde čtyři oddělení ve vlastních místnostech a čtyři oddělení v běžných učebnách, a to z důvodu nedostatku prostor ve škole. Další dvě oddělení jsou v hlavní budově školy a pavilónu 1. stupně.

V současnosti usilujeme se zřizovatelem školy městem Strakonice o rozšíření ŠD a tříd 1. stupně. Díky nové přístavbě bude družina mít k dispozici reprezentativní samostatné místnosti pro jednotlivá oddělení v jedné budově, venkovní atrium s herními a odpočinkovými prvky, multifunkční sálek. Jednotlivá oddělení budou vybavena moderními technologiemi a nábytkem a celý objekt ŠD bude bezbariérový. Ke dni vydání tohoto dokumentu probíhá dokončení projektové dokumentace.

Cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině

Cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je naplňovat svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde o rozvoj účastníka v oblasti učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost. Dále u účastníků rozvíjíme samostatnost, schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje aktivní i klidové odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování. Cílem výchovy je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím aktivit mimo vyučování jej vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji, což je činnost dlouhodobá a obtížná. Proto jsou konkretizovány cíle výchovného působení a kladen důraz na utváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům.

Ve školní družině rozvíjíme, posilujeme a budujeme tyto kompetence:

1. k učení

- a. učíme účastníka dokončit započatou práci
- b. podporujeme samostatnost a tvořivost
- c. při hodnocení uplatňujeme kladnou motivaci
- d. vedeme k sebehodnocení
- e. učíme realizovat vlastní nápady
- f. účastník samostatně pozoruje, porovnává, experimentuje
a pokračuje v rozšiřování znalostí a dovedností formou hry a zábavy
- g. účastník spontánně získané vědomosti dává do souvislostí, užívá je
v praktickém životě

- h. účastník si klade otázky a hledá na ně odpovědi, dokáže své výsledky zhodnotit a diskutovat o nich
- i. propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na svět

2. k řešení problémů

- a. učíme účastníka rozeznávat správné a chybné řešení
- b. podporujeme samostatnost
- c. rozvíjíme kolektivní práci
- d. společně řešíme problémové situace, problémy mezi účastníky
- e. vedeme účastníka k překonávání potíží při dokončování činností
- f. vedeme účastníka ke kamarádství, ohleduplnosti, pomoci, vhodnému chování a jednání
- g. účastník řeší zdánlivě malé problémové situace samostatně, ale i s pomocí dospělé osoby
- h. účastník se dokáže se omluvit, uzná svoji chybu
- i. účastník volí vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit

3. komunikativní

- a. učíme účastníky komunikovat s vrstevníky a dospělými
- b. vedeme je k vyjádření vlastního názoru
- c. zapojujeme je do diskuse
- d. učíme účastníka vyjadřovat myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami
- e. účastník ovládá řeč, vyjadřuje se kultivovaně a komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- f. účastník formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a v logickém sledu
- g. účastník navazuje nové přátelské vztahy se spoluúčastníky
- h. čerpá informace z časopisů, obrázkových materiálů, z mluveného slova, společenských her a soutěží

4. sociální a interpersonální

- a. podněcujeme vzájemnou spolupráci mezi účastníky
- b. učíme účastníky rozpoznávat správné a nesprávné chování
- c. vedeme je k respektování dohodnutých pravidel a povinností
- d. vedeme účastníky k vytváření příjemné atmosféry v kolektivu
- e. účastník pracuje samostatně, spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel ŠD
- f. účastník se podílí na vytváření příjemné atmosféry, na základě ohleduplnosti a úcty ke spoluúčastníkům, pedagogům a přispívá tím k upevňování dobrých mezilidských vztahů

5. občanské

- a. učíme účastníky uvědomovat si svá práva a povinnosti

- b. vedeme je k ochraně svého zdraví ale i zdraví druhých
- c. učíme účastníky odpovědnosti
- d. účastník dodržuje pravidla slušného chování
- e. účastník dokáže poskytnout pomoc dle svých možností (křivda, ublížení, hrubé zacházení)
- f. účastník vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu, dovede přijmout kompromis
- g. účastník není lhostejný k poškození osobního, školního i veřejného majetku
- h. účastník vnímá a rozvíjí vztahy k lidem, k prostředí a k přírodě
- i. účastník se seznamuje s kulturním děním (výstavy, soutěže, sportovní aktivity)
- j. svým chováním a jednáním přispívá ke zlepšení kvality životního prostředí

6. k trávení volného času

- a. učíme účastníky vhodně trávit volný čas, orientovat se, jak jej správně využít
- b. účastník dokáže účelně trávit volný čas
- c. účastník si umí vybrat zájmovou činnost dle svých zájmů a schopností
- d. účastník rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech
- e. účastník naplňuje a uspokojuje své potřeby – seberealizace

7. pracovní

- a. účastník používá běžné materiály, nástroje a vybavení
- b. účastník dodržuje vymezená pravidla (bezpečnost práce, ochrana zdraví)
- c. účastník využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- d. účastník rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých
- e. účastník odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům přistupuje odpovědně

8. digitální

- a. účastník chápe základní principy programování; podpora je zejména hravou formou v rámci kroužků a při práci na PC a interaktivních tabulích v rámci činností jednotlivých oddělení
- b. účastník si uvědomuje výhody, ale i nebezpečí na internetu a sociálních sítích

Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami účastníků nadaných a mimořádně nadaných

ŠD respektuje vzdělávací potřeby účastníků. Ve ŠD mohou být vzdělávání i účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami a při jejich zájmovém vzdělávání jim budou poskytována podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením.

Organizace vzdělávání účastníka ve školských zařízeních vychází z obtíží účastníka ve vzdělávání, respektuje specifika účastníka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Organizace a podmínky zapojení účastníka do aktivit školského zařízení jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení.

- V případě, že účast na aktivitách školského zařízení vyžaduje u účastníka také přítomnost asistenta pedagoga, poskytuje se jeho služba adekvátně jeho potřebám. Vzhledem k tomu, že škola a školské zařízení tvoří jeden právní subjekt, bude v případě potřeby stanoven rozsah práce asistenta pedagoga tak, aby mohl zajistit potřebnou podporu účastníka ve školském zařízení.
- Pokud činnosti vyžadují poskytnutí speciálních pomůcek včetně kompenzačních a účastník nemůže využívat přidělené pomůcky pro vzdělávání, poskytne školské poradenské zařízení pomůcky nezbytné pro zapojení účastníka i ve školském zařízení.

Pro rozvoj nadaných a mimořádně nadaných účastníků bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytována podpůrná opatření spočívající v: a) poradenské pomoci

b) úpravě organizace, obsahu, forem a metod školského zařízení

c) použití kompenzačních pomůcek

d) vzdělávání podle PO – IVP, PLPP

e) využití asistenta pedagoga

f) využití dalšího pedagogického pracovníka

g) poskytování vzdělávání a služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření viz. § 16 odst. 9 školského zákona.

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami integrujeme do běžných oddělení školní družiny. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup ŠD při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb účastníka informuje vychovatelka třídního učitele a výchovného poradce.

- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vychovatelka.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vychovatelky a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem. Škola zajistí v případě potřeby předání PLPP školskému poradenskému zařízení.

- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně vychovatelka ve spolupráci s výchovnou poradkyní průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelky nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup ŠD při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

- Podpůrná opatření školní družina poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a po obdržení písemného informovaného souhlasu s poskytováním podpůrných opatření zákonných zástupců účastníka.
- ŠD ve spolupráci s ŠPZ, účastníkem a zákonným zástupcem průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření.

Shledá-li vychovatelka, že opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování potřeb účastníka, doporučí zákonnému zástupci využití pomoci ŠPZ.

Postup ŠD při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci účastníka návštěvu školského poradenského zařízení.
- ŠD bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání účastníka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vychovatelkou, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP

vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP jsou seznámeni všichni pedagogičtí zaměstnanci, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce je výchovným poradcem informován o pravidlech a možnostech vzdělávání svého dítěte. Toto potvrzuje podpisem informovaného souhlasu. Seznámení s IVP stvrdí stejně jako ostatní zúčastnění podpisem.

Poskytování podpůrných opatření vychovatelka ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby vychovatelka za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb účastníka.

- Školské poradenské zařízení poskytuje metodickou podporu při naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelky nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb účastníka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.
- Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit výstupy stanovené ŠVP ŠD, případně upravit obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi požadavky a skutečnými možnostmi účastníků.

Časový plán

Obsahuje výběr činností, ze kterých si volíme podle aktuálního složení účastníků v oddělení. Účastníci jsou rozděleni do oddělení podle jednotlivých ročníků. Pouze starší účastníci dle potřeby školní družiny. Vzdělávání ve školním zařízení začíná prvním dnem školního roku a končí posledním dnem školního roku.

Formy činností ve školní družině

Základním zdrojem činnosti ve školní družině je hra, která obohacuje jejich sebezpoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti a navazuje kladné emoce.

Činnosti ve školní družině se rozdělují na následující formy:

1. Pravidelná činnost

Jedná se o pravidelnou každodenní činnost přítomných účastníků v odděleních a o zájmové útvary zřízené při školní družině. Do povinných činností zahrnujeme výtvarnou, pracovní, hudební, literární a tělesnou výchovu, práci s interaktivními tabulemi apod. Seznam zájmových útvarů včetně stanovení jejich výchovně vzdělávacích cílů, obsahu činnosti, metod práce a klíčových kompetencí budou stanoveny v Dodatku k ŠVP vydávaném pro daný školní rok. Cílem změny je zejména zvýšit přehlednost dokumentace pro zákonné zástupce žáků a umožnit pružně a aktuálně reagovat na nabídku zájmového vzdělávání v daném školním roce, aniž by bylo nutné opakovaně měnit celý text ŠVP.

2. Příležitostná činnost

Tyto činnosti většinou přesahují rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do běžné činnosti. Na těchto formách se podílí většinou všechna oddělení družiny. Jedná se např. o besídky, dětský den, maškarní karneval, výrobu dárků na stonožkovou pouť, charitativní akce Vánoční jarmark, výrobky k zápisu do prvních tříd, charitativní Velikonoční trhy.

3. Spontánní aktivity

Jedná se o činnosti následující po organizované činnosti, zahrnují individuální činnosti po obědě, při pobytu venku a činnosti v rámci ranní a konečné družiny. V těchto aktivitách ponecháváme účastníkům individuální možnost výběru. Děti si mohou vybrat společenské hry, malování. Při pobytu venku individuální výběr sportovních a různých her.

4. Odpočinková činnost

Jedná se o klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek. Zařazujeme sem například poslechové činnosti, klid po obědě, didaktické hry.

5. Příprava na vyučování

Zde provádíme tematické vycházky, přípravu domácích úloh, didaktické hry. Ve školní družině po dohodě s rodiči a třídními učiteli si děti mohou vypracovávat domácí úlohy. Těmto dětem zajišťujeme klidné prostředí v době, kdy je v odděleních méně dětí. V této době také pracujeme se zaostávajícími účastníky a pomáháme jim zvládat učivo.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina tvoří se základní školou jednu právnickou osobu. Proto je bezpečnost a ochrana zdraví účastníků zajišťována v rámci celé školy. Školní řád stanovuje obecná pravidla chování žáků ve škole. Na tento řád navazuje také vnitřní řád ŠD.

S vnitřním řádem ŠD jsou seznámeni rodiče a účastníkům je opakovaně připomínán při různých činnostech. O tomto provádíme záznam do pedagogické dokumentace. Vnitřní řád ŠD je k dispozici v kabinetě ŠD a na webových stránkách školy. Rodiče mají povinnost se s ním seznámit a toto podepisují při vyplnění zápisního listu.

Pokud využíváme jiné učebny (počítače, tělocvičnu, gymnastický sál, keramickou dílnu atd.) řídíme se vnitřním řádem těchto učeben. Žáci jsou s ním seznámeni na začátku školního roku.

Materiální vybavení ŠD

ŠD má k dispozici deset místností, z toho šest místností jsou běžné učebny. Místnosti jsou rozděleny na část pracovní a herní. Ve vybavení nechybí společenské hry, časopisy, sportovní potřeby, potřeby pro výtvarné a pracovní činnosti. Oddělení mají k dispozici radiomagnetofony s CD přehrávačem, interaktivní tabule a stolním PC. Dále můžeme využívat počítačové učebny, a to i mobilní, gymnastický sál, dvě tělocvičny a keramickou dílnu, školní knihovnu, školní hřiště s atletickou dráhou, školní přírodní zahradu s altánem a venkovní hřiště ŠD s herními prvky a pískovištěm.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují kvalifikovaní vychovatelé. Odborné zaměření si vychovatelé prohlubují převážně samostudiem a ve vzdělávacích kurzech.

Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje za úplaty. Výše úplaty a způsob platby jsou uvedeny ve vnitřním řádu ŠD. Zájmové útvary nabízené školní družinou jsou pro účastníky přihlášené do školní družiny zdarma.

Podmínky přijímání a vylučování ze ŠD

Podmínky jsou zahrnuty do vnitřního řádu školní družiny.

Údaje o účastníkovi ze zápisového lístku jsou použity pouze pro kontakt s rodinou a potřeby školní družiny.

Celoroční témata školní družiny

1. téma: Víťame vás ve školní družině

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Přivítání prvňáčků Pomůžeme s orientací ve škole, jídelně a ŠD i rodičům V odděleních se budeme navzájem poznávat (vyprávění o rodině, zájmy) Budeme poznávat prostředí školy a její okolí a jak se zde chovat Vytváříme soužití v kolektivu, seznamujeme se s režimem a řádem ŠD Vzpomínáme na prázdniny (rozhovory, kresba) Sportujeme a hrajeme si v přírodě Poznáváme tradice Václavské pouti	Místo, kde žijeme Lidé a čas Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Lidé kolem nás	komunikativní občanské k učení k řešení problémů k trávení volného času

2. téma: Barevný podzim

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Charakterizujeme a výtvarně ztvárňujeme barevný podzim Všímáme si změn v přírodě Pozorujeme počasí Sběr přírodnin a práce s nimi Poznávání ovoce a zeleniny (chuť, hmat, barva) Výroba draků Sledujeme přípravu přírody k zimnímu klidu Pobyť v pěkném počasí venku (hry, vycházky, sport)	Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví	k řešení problémů k trávení volného času komunikativní

3. téma: Pohádkový čas Vánoc

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Vyprávíme si o čertech a Mikuláši – výroba a kresba postav Seznamujeme se s tradicí adventu Návštěva výstavy s vánočními stromky Oživujeme tradice a zvyky Vánoc Vyrábíme dárky Posloucháme koledy Při vycházkách pozorujeme výzdobu města, obchodů a domů Provádíme výzdobu družiny Vyprávíme si o Vánocích v rodině – výtvarné ztvárnění Pobyt v zimní přírodě venku	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Rozmanitosti přírody Místo, kde žijeme	k učení k trávení volného času komunikativní

4. téma: Je tu zima

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Pozorujeme zimní přírodu (rozhovory, kresba) Poznáváme při vycházkách stopy ve sněhu Vyprávíme si o zvířatech v zimě a o pomoci jim (krmení ptáků a labutí) Zimní radovánky-stavění sněhuláků, hod koulemi na cíl Bobujeme Pozorujeme sněhové vločky a vyrábíme je Povídáme si o času masopustu, vyrábíme masky, karneval Připravujeme dárky k zápisu	Rozmanitost přírody Člověk a zdraví Lidé kolem nás Lidé a čas	komunikativní k učení k trávení volného času k řešení problémů

5. téma: Vítáme jaro

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Sledujeme změny v přírodě (tání sněhu, probouzení přírody) Připravujeme se na svátky jara – Velikonoce (tradice, zvyky, zdobení kraslic) Kresba jarních květů, rozkvétajících stromů a mláďat Den matek – vyprávíme si o maminkách, výroba dárků Při vycházkách pozorujeme práci v zahradách, na polích, loukách Připomínáme si základy dopravní výchovy a chování na ulici Sportujeme na hřišti, hrajeme hry	Rozmanitosti přírody Lidé kolem nás Lidé a čas Člověk a zdraví	k učení komunikativní řešení problémů k trávení volného času

6. téma: Sport a zábava

Činnost	Návaznost na téma	Rozvíjené kompetence
Hrajeme míčové hry, soutěže Povídáme si o Dnu dětí, oslavy-soutěže Vyrábíme barevné koláže – motýly, krajinky Chodíme na vycházky do přírody – poznávání květů a stromů Plánujeme prázdniny rozhovory a kresby	Lidé a čas Lidé kolem nás Člověk a zdraví	k trávení volného času komunikativní řešení problémů

Příležitostné a každoročně se opakující akce ve školní družině

- Výroba dárků na stonožkovou pouť, Vánoční jarmark a k zápisu pro prvňáčky
- Mikulášská nadílka, Vánoční besídky
- Dětský karneval
- Velikonoční trhy a Den dětí

Některých z těchto akcí se mohou účastnit také děti, které nenavštěvují ŠD, případně rodiče.

Ve Strakonících 25. 8. 2026

Mgr. Rudolf Prušák
ředitel školy